

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι (ΨΧ11)

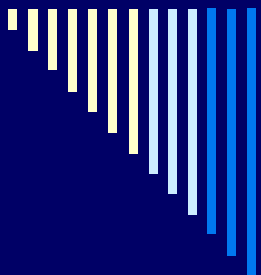
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΑΡΗ
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
e-class: PSYCH440

ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2025-2026

ΑΙΤΙΑΚΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ (ATTRIBUTIONS)

Η εξήγηση της συμπεριφοράς των άλλων και του εαυτού μας και **η απόδοση αιτιότητας** στις συμπεριφορές αυτές που δείχνει πώς σκεπτόμαστε και αιτιολογούμε συμπεριφορές.

Η Θεωρία της Αιτιακής Απόδοσης κατά τον Heider (1958) δείχνει ότι λειτουργούμε με βάση δύο βασικές ανάγκες:

- την ανάγκη να σχηματίσουμε μια συνεκτική άποψη για τον κόσμο
- την ανάγκη να αποκτήσουμε έλεγχο πάνω στο περιβάλλον μας και να προβλέψουμε το μέλλον.

Ο Heider πίστευε ότι συμπεριφερόμαστε σαν **απλοϊκοί επιστήμονες**, εξετάζοντας με λογικό τρόπο τις υποθέσεις μας για την ερμηνεία της συμπεριφοράς των άλλων.

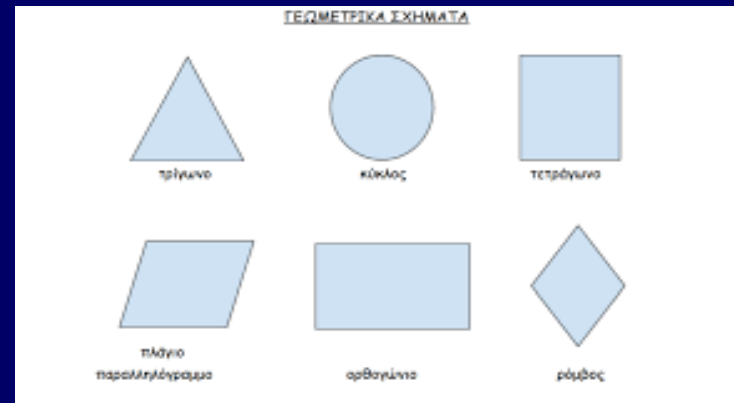
Οι Heider και Simmel (1944) ζήτησαν από 34 άτομα να περιγράψουν την κίνηση αφηρημένων γεωμετρικών σχημάτων σε ένα βίντεο κινουμένων εικόνων.

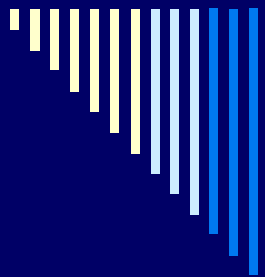
Εμφανίζονταν 3 γεωμετρικά σχήματα:

-ένα μεγάλο τρίγωνο

-ένα μικρό τρίγωνο

-ένα δίσκο μέσα σε ένα ορθογώνιο που κινούνταν προς διάφορες κατευθύνσεις και με διάφορες ταχύτητες. Σε μία πλευρά του μπορούσε να ανοίξει/να να κλείσει μια πόρτα.

Οι ερευνητές διαπίστωσαν μια τάση οι συμμετέχοντες να περιγράψουν την κίνηση των σχημάτων όπως περιγράφουν ανθρώπινες προθέσεις και κίνητρα.

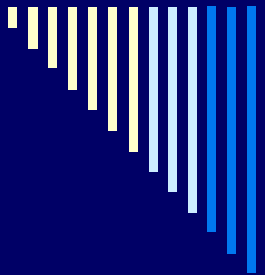
Απέδωσαν δηλ. ανθρώπινη πρόθεση σε πράγματα που δεν έχουν σχέση με προθέσεις.

Από τους 34 συμμετέχοντες:

- μόνο 1 περιέγραψε το βίντεο με γεωμετρικούς όρους, π.χ. «Ένα μεγάλο τρίγωνο μπαίνει μέσα σε ένα ορθογώνιο και κινείται εκεί μέσα».
 - 2 συμμετέχοντες περιέγραψαν ενέργειες πουλιών.
 - Όλοι οι άλλοι περιέγραψαν τις κινήσεις ως ενέργειες έμψυχων όντων, κυρίως ανθρώπων π.χ.: «Ένας άντρας έχει κανονίσει να συναντήσει ένα κορίτσι και το κορίτσι έρχεται παρέα με έναν άλλο άντρα. Ο πρώτος άντρας λέει στο δεύτερο να φύγει. Ο δεύτερος κουνάει το κεφάλι του. Έπειτα οι δύο άντρες τσακώνονται».
-

Διακρίνουμε τα αποδιδόμενα αίτια ανάλογα με την έδρα των αιτιάσεων σε:

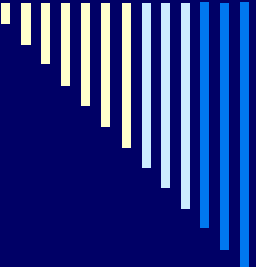
α) Εξωτερικά αίτια και Εσωτερικά αίτια

Εξωτερικά αίτια (φυσικό & κοινωνικό περιβάλλον)

► εξωτερικές αιτιακές αποδόσεις (αφορούν στο φυσικό περιβάλλον, στο κοινωνικό, στην ομάδα όπου ανήκει κανείς κλπ.).

Εσωτερικά αίτια (κίνητρα & νοητικές ικανότητες)

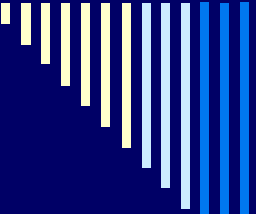
► εσωτερικές αιτιακές αποδόσεις (αφορούν στοιχεία προσωπικότητας, συνήθειες, συμπεριφορές).

β) Σε σταθερά & σε ασταθή αίτια της συμπεριφοράς:

Η σταθερότητα αναφέρεται στον βαθμό που οι αιτίες είναι σχετικά σταθερές και μόνιμες (π.χ. φυσική ικανότητα) ή, αντίθετα, προσωρινές και κυμαινόμενες (π.χ. κατάσταση μέθης).

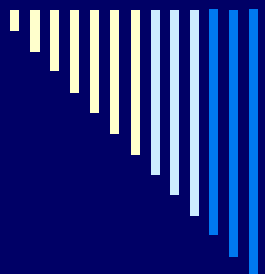
□ Βαρύνουσας σημασίας είναι τα σταθερά.

Θεωρία Επαγωγικής Αντιστοίχισης (Correspondent Influence Theory) Jones & Davis, 1965

Συνήθως προσπαθούμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο η δράση ενός ατόμου είναι ενδεικτική ενός σταθερού χαρακτηριστικού της προσωπικότητάς του.

- ❑ Η βασική ιδέα είναι ότι προτιμούμε τις εσωτερικές, προδιαθεσιακές αιτιακές αποδόσεις παρά τις εξωτερικές/ περιβαλλοντικές αιτιακές αποδόσεις, διότι οι πρώτες είναι σημαντικότερες ώστε να κάνουμε προβλέψεις συμπεριφοράς.
- ❑ Ικανοποιούμε μία έμφυτη τάση μας για συνεκτικότητα και σαφήνεια των ερμηνειών μας, για ένα σταθερό και προβλέψιμο κόσμο.

Όταν καταλήγουμε σε μια επαγωγική αντιστοίχιση δηλ. κάνουμε μία εσωτερική προδιαθεσιακή αιτιακή απόδοση και επεξεργαζόμαστε 3 βασικά είδη πληροφοριών:

- την *κοινωνική επιθυμητότητα*
- την *ελεύθερη επιλογή*
- τις *μη κοινές επιδράσεις*.

1. Πληροφορίες κοινωνικής επιθυμητότητας

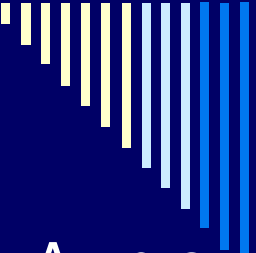
Αναφέρονται στο εάν η παρατηρούμενη συμπεριφορά είναι συνεπής ή αντίθετη με τους άγραφους κοινωνικούς κανόνες.

Η συμπεριφορά που είναι κοινωνικά επιθυμητή δεν προσφέρει πολλές πληροφορίες για την προσωπικότητα των ατόμων, αφού απλώς συμβαδίζει με την ομαδική νόρμα.

Όταν παρατηρούνται κοινωνικά ανεπιθύμητες συμπεριφορές, είναι πιθανότερο να προβούμε σε μία εσωτερική, προδιαθεσιακή αιτιακή απόδοση.

Δηλ. όταν κάποιος εμφανίζει κοινωνικά ανεπιθύμητη συμπεριφορά και αντιβαίνει στην κοινωνική νόρμα, εκφράζει ουσιαστικά στοιχεία προσωπικότητας.

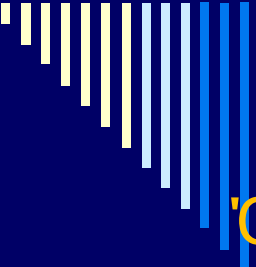

2. Επιλογή ελεύθερη ή όχι.

Αν η συμπεριφορά έχει επιλεγεί ελεύθερα, είναι πολύ πιθανότερο να είναι αποτέλεσμα ενός χαρακτηριστικού της προσωπικότητας ή μιας προϋπάρχουσας στάσης του.

Το αντίθετο συμβαίνει όταν η συμπεριφορά είναι αποτέλεσμα εξαναγκασμού, απειλής ή παροχής δελεαστικών κινήτρων.

Επομένως, προτιμάται μία εσωτερική, προδιαθεσιακή αιτιακή απόδοση όταν το παρατηρούμενο πρόσωπο έχει *επιλέξει ελεύθερα τη συγκεκριμένη συμπεριφορά.*

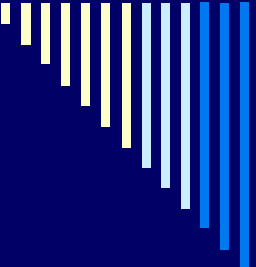
3. Μη κοινές επιδράσεις

Όταν το αποτέλεσμα μιας συμπεριφοράς έχει μία και μοναδική επίδραση (επομένως μη κοινή), είναι πιθανότερη μια εσωτερική, προδιαθεσιακή αιτιακή απόδοση π.χ., μια γροθιά έχει ένα μοναδικό δυνατό αποτέλεσμα και είναι πιο πιθανόν να αποδοθεί σε μια εσωτερική, προδιαθεσιακή αιτία.

Όταν μια συμπεριφορά καταλήγει σε μία και μοναδική συνέπεια μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η συμπεριφορά αυτή έχει *μη- κοινές επιδράσεις* με τις υπόλοιπες συμπεριφορές.

ΜΕΡΟΛΗΪΕΣ ΤΗΣ ΑΙΤΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

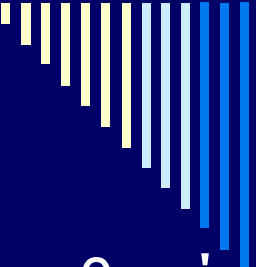

Οι ερευνητές στον τομέα της αιτιακής απόδοσης άρχισαν να παρατηρούν **μια σειρά από συστηματικά «σφάλματα» ή μεροληψίες**

Με πειράματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στα οποία ζητούσαν από τους συμμετέχοντες να κάνουν εκτιμήσεις αιτιότητας.

Αυτά τα σφάλματα ή μεροληψίες δεν ήταν τυχαία, αλλά επαναλαμβάνονταν με συστηματικότητα, υποδηλώνοντας την εμπλοκή τους στη διαδικασία της αιτιακής απόδοσης.

1. Θεμελιώδες Σφάλμα Αιτιακής Απόδοσης (**fundamental attribution error**)

Ακόμα κι όταν είναι εμφανής η επίδραση των συνθηκών, εμφανίζεται μία τάση μας να υπερτιμάμε το ρόλο των προδιαθέσεων του ατόμου (εσωτερικών αιτίων) και να υποτιμάμε την επιρροή των εξωτερικών συνθηκών (Jones και Harris, 1967. Ross, 1977), δηλ. την «προσοχή μας τραβάει» ο αυτουργός της πράξης και η ίδια η πράξη, παρά οι συνθήκες υπό τις οποίες συμβαίνει.

Π.χ. συχνά αποδίδουμε την ανεργία στους ίδιους τους ανέργους και όχι στις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, τα τροχαία ατυχήματα στους οδηγούς και όχι στις οδικές συνθήκες.

Σε έρευνα των Jones και Harris (1967)

Οι συμμετέχοντες: **1.** πήραν την οδηγία να διαβάσουν δοκίμια που είχαν γραφεί από συμφοιτητές/τριές τους που ήταν:

1.α) υπέρ **1. β)** κατά της διακυβέρνησης της Κούβας από τον *Fidel Castro*.

Ενημερώθηκαν ότι οι συγγραφείς:

2.α) είτε είχαν επιλέξει οι ίδιοι οι φοιτητές-συγγραφείς το θέμα του δοκιμίου (πειραματική συνθήκη)

2.β) είτε ο ερευνητής τούς είχε αναθέσει ένα από τα δύο δοκίμια υπέρ ή κατά του Castro (συνθήκη ελέγχου).

Στη συνέχεια τους ζητήθηκε: **3)** να μαντέψουν ποια θα ήταν η στάση απέναντι στον Castro του κάθε συγγραφέα- φοιτητή.

Στην πειραματική συνθήκη ελεύθερης επιλογής του θέματος του δοκιμίου, οι συμμετέχοντες υπέθεσαν ότι ο φοιτητής είχε γράψει ένα δοκίμιο που αντανakλούσε ελεύθερα τις δικές του απόψεις.

Στη συνθήκη ελέγχου που το θέμα του δοκιμίου δεν είχε επιλεγεί αλλά ανατεθεί, πάλι οι συμμετέχοντες πίστευαν ότι το δοκίμιο αντανakλούσε την πραγματική γνώμη του συγγραφέα.

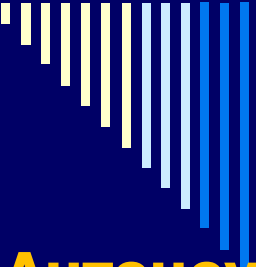
Με άλλα λόγια, αν και υπήρχε μια σαφής εξωτερική αιτία (συνθήκη ελέγχου - ανάθεση θέματος από ερευνητή) που εξηγούσε πλήρως τη συμπεριφορά, οι συμμετέχοντες αγνόησαν την εμφανή εξωτερική αιτία και έκαναν και πάλι μια εσωτερική απόδοση.

Δια-πολιτισμικά ευρήματα

Εντοπίστηκε ότι στους μη δυτικούς πολιτισμούς δεν είναι σημαντική η τάση για χρήση εσωτερικών αιτιακών αποδόσεων (Miller, 1984· Morris & Peng, 1994).

- ❑ Οι ατομικιστικοί πολιτισμοί τείνουν να επικεντρώνονται στο ατομικό εαυτό και όχι στο συλλογικό, ώστε οι εξηγήσεις για τη συμπεριφορά των ατόμων να επικεντρώνονται στο άτομο και σε εσωτερικές, προδιαθεσιακές αιτιακές αποδόσεις.
 - ❑ Αντίθετα, οι συλλογικοί πολιτισμοί τείνουν να επικεντρώνονται στο ευρύτερο συλλογικό εαυτό, στους άλλους.
 - ❑ Οι εξωτερικές αποδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των άλλων στο κοινωνικό πλαίσιο είναι πιθανότερες, ενώ η τάση να αποδίδεται η συμπεριφορά σε εσωτερικές αιτίες είναι χαμηλότερη.
-

2. Το Φαινόμενο του Αυτουργού-Παρατηρητή (Actor-Observer effect)

Αυτουργός: το άτομο κρίνει τον εαυτό του

Παρατηρητής: το άτομο κρίνει άλλο πρόσωπο

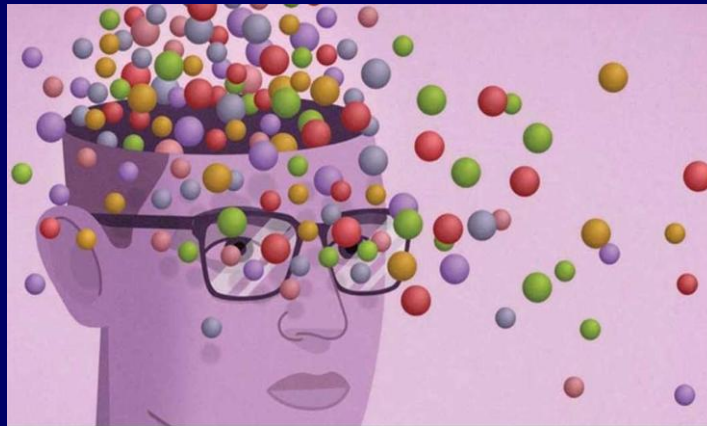
Σε γνωστικό επίπεδο θα ήταν αναμενόμενο:

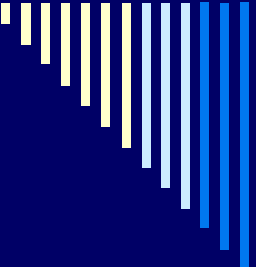
- την προσοχή του Αυτουργού έλκουν εσωτερικά χαρακτηριστικά και αυτοβιογραφικές πληροφορίες.
 - την προσοχή του Παρατηρητή έλκουν στοιχεία των περιστάσεων, δηλ. εξωτερικά χαρακτηριστικά.
-

Ωστόσο, στις αιτιακές αποδόσεις που κάνουμε:

Αποδίδουμε συχνότερα τη συμπεριφορά των άλλων σε εσωτερικά αίτια.

Αποδίδουμε τη δική μας συμπεριφορά, ως αυτουργού, σε εξωτερικά αίτια (Jones & Nisbett, 1972).

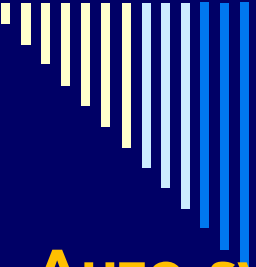

Storms, 1973

Η προσοχή των αυτοργών δεν είναι στραμμένη στον εαυτό τους αλλά στις συνθήκες και έτσι, η εξωτερική αιτιακή απόδοση ήταν πιο προσιτή.

Η προσοχή των παρατηρητών αντίθετα επικεντρώνεται στους άλλους και σε ερμηνείες εστιασμένες στο πρόσωπο που ενεργεί, κάνοντας μία εσωτερική, προδιαθεσιακή αιτιακή απόδοση.

Αυτοεξυπηρετικές μεροληψίες (self-serving biases)

Αυτο-ενισχυτικές μεροληψίες: τις επιτυχίες μας τις αποδίδουμε σε εσωτερικά αίτια (ικανότητες, προσπάθεια), επιδιώκοντας να μάς ενισχύσουν.

Αυτο-προστατευτικές μεροληψίες: τις αποτυχίες μας τις αποδίδουμε σε εξωτερικά αίτια (ατυχία, άδικο), επιδιώκοντας να μάς προστατεύσουν.

Όλοι προσπαθούμε να επιτύχουμε ό,τι αναλαμβάνουμε & ν' αναλάβουμε την ευθύνη της επιτυχίας, αλλά όχι και της αποτυχίας.

Αιτιακές αποδόσεις στις διομαδικές σχέσεις

Συχνά βλέπουμε τα άτομα γύρω μας όχι ως «άτομα» αλλά ως μέλη ομάδων, μεροληπτώντας υπέρ της εσω-ομάδας και εις βάρος της εξω-ομάδας

Π.χ. απόδοση της επιτυχίας ενός επιστήμονα.

- Εάν την απόδοση την κάνει Έλληνας για Έλληνα επιστήμονα, μπορεί να εστιάσει σε ικανότητες, δεξιότητες και προσπάθειες (εσωτερικά αίτια).
- Εάν ο επιστήμονας είναι Ολλανδός, η απόδοση της επιτυχίας από Έλληνα μπορεί να εστιάσει στα υψηλά ερευνητικά κονδύλια των Ολλανδικών πανεπιστημίων (εξωτερικά αίτια).
- Εάν ένας Έλληνας ή Ολλανδός συνέκριναν τους δύο επιστήμονες την ίδια στιγμή, θα μεροληπτούσε ο καθένας υπέρ της δικής του εσω-ομάδας.

ΑΙΤΙΑΚΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Σε συνθήκες ασθένειας με επιπτώσεις στην ποιότητα της ζωής μας:

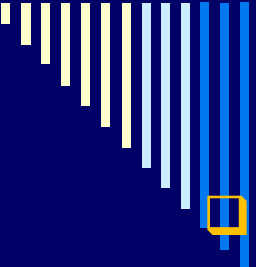
συνήθως δοκιμάζουμε εξωγενείς αιτιακές αποδόσεις για να κατανοήσουμε τις αιτίες της & να ασκήσουμε έλεγχο στην ασθένεια.

Σε σχετικές έρευνες, φαίνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών που προσβλήθηκαν από καρκίνο του στήθους ανέπτυξαν μία «θεωρία» για την ασθένειά τους **για εξωτερικές αιτίες κυρίως (εξωγενείς αιτιακές αποδόσεις)** που αφορούσαν στο στρες, την κληρονομικότητα, τη διατροφή ή προηγούμενη χειρουργική επέμβαση.

ΣΤΙΣ ΟΙΚΕΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τα μέλη έχουν πρόσβαση σε πολλές «κρυφές» και ιστορικές πληροφορίες και **ενισχύονται οι ενδογενείς ερμηνείες**, εξ αιτίας συναισθηματικών παραγόντων -θετικών και αρνητικών- και ισχυρών ψυχολογικών κίνητρων.

ΣΤΙΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ & ΘΕΤΙΚΕΣ ΟΙΚΕΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- **για θετικές συμπεριφορές** υπερισχύουν οι θετικές εσωτερικές αποδόσεις, με εξιδανικεύσεις των γεγονότων (π.χ. «είναι καλός άνθρωπος και κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί στη δουλειά του») **Αυτοενισχυτικές αιτιακές αποδόσεις.**
- **για αρνητικές συμπεριφορές** υπερισχύουν οι εξωγενείς αποδόσεις και τα γεγονότα υποβαθμίζονται («είχε πολλά εμπόδια στην προσπάθειά της να πετύχει στις εξετάσεις, αν και έχει πολλές ικανότητες») **Αυτοπροστατευτικές αιτιακές αποδόσεις.**

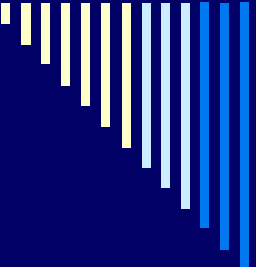

ΣΤΙΣ μη ικανοποιητικές, αρνητικές ΟΙΚΕΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

εστιάζουμε στις αρνητικές συμπεριφορές και στις αρνητικές ενδογενείς αποδόσεις (π.χ. «συμπεριφέρθηκε άσχημα γιατί είναι εγωιστής»).

ΣΤΙΣ μακροχρόνιες οικείες σχέσεις

- Βλέπουμε μια μακροχρόνια σχέση σαν μια ιστορία, μια αφήγηση με αίτια, δικαιολογίες, εξηγήσεις, εξέλιξη γεγονότων στο χρόνο.
- Οι μεμονωμένες αιτιακές εσω- ή εξω-γενείς αποδόσεις αποτελούν μέρος μιας πολύπλοκης ευρύτερης αφήγησης με πλοκή και χαρακτήρες.

Αιτιακή Απόδοση και Τρόπος Σκέψης

Το εάν θα κάνουμε εσωτερικές ή εξωτερικές αιτιακές αποδόσεις μπορεί μερικές φορές να εξαρτάται από την ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε.

Ο Neumann (2000) πραγματοποίησε πείραμα στο οποίο έλεγξε εάν:

η ενοχή για ένα αρνητικό συμβάν θα μπορούσε να προκληθεί πειραματικά, η οποία προϋποθέτει ότι η αιτία του συμβάντος εντοπίζεται σε εσωτερική αιτιακή απόδοση

ή ο θυμός που προϋποθέτει μία εξωτερική αιτιακή απόδοση.

Μέθοδος

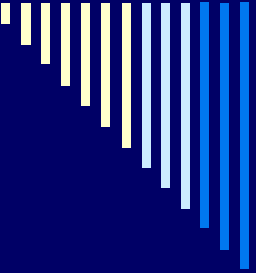
Με την τεχνική της προέγερσης προς τον εαυτό ή προς άλλους οι συμμετέχοντες έπρεπε να αποδώσουν κάποιες ενέργειες:

- είτε στον εαυτό τους (εσωτερική αιτιακή απόδοση)
- είτε σε ένα άλλο άτομο (εξωτερική αιτιακή απόδοση).

Ενημερώθηκαν ότι η έρευνα αφορούσε τη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και στην οπτική αντίληψη.

Τους ζήτησαν να αντιστοιχίσουν 20 σύμβολα καθημερινών δραστηριοτήτων με 20 φράσεις που περιέγραφαν τις δραστηριότητες αυτές (π.χ. «περιμένω το λεωφορείο»).

Έπρεπε να διατυπώσουν προτάσεις είτε για τον εαυτό τους είτε για άλλο άτομο ανάλογα με τη συνθήκη όπου είχαν τοποθετηθεί - προέγερση για εαυτό ή για άλλους, π.χ. *εγώ περιμένω το λεωφορείο, αυτός περιμένει το λεωφορείο*).

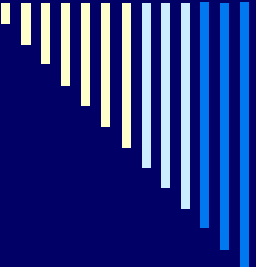

Έπειτα έλαβαν την οδηγία να πάνε σε ένα 2ο εργαστήριο πιο κάτω, στον ίδιο διάδρομο. Μόλις έμπαιναν στο εργαστήριο, ένας επιστημονικός συνεργός φώναζε:

«Περάστε έξω! Δεν διαβάσατε την πινακίδα στην πόρτα; Χαλάτε το πείραμά μας. Περιμένετε έξω».

Οι λεκτικές αντιδράσεις των συμμετεχόντων καταγράφηκαν και κωδικοποιήθηκαν στη συνέχεια από 2 παρατηρητές που δεν γνώριζαν τις πειραματικές υποθέσεις, χωρίς να γίνει αντιληπτό, ανάλογα με:

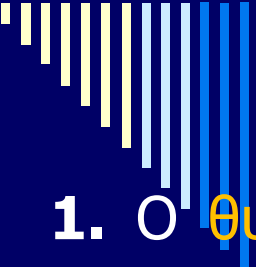
- Αν εξέφραζαν **ενοχή** (π.χ. «Συγγνώμη»)
- Αν εξέφραζαν **θυμό** («Δεν ευθύνομαι εγώ!»).

Ευρήματα

Όπως αναμενόταν, οι συμμετέχοντες που είχαν προεγερθεί με τη σκέψη επικεντρωμένη στον εαυτό τους ήταν πιο πιθανό να αντιδράσουν με ενοχή παρά με θυμό – μια εσωτερική αιτιακή απόδοση.

Αντίθετα, οι συμμετέχοντες που είχαν προεγερθεί με σημείο αναφοράς τον άλλον είχαν περισσότερες πιθανότητες να αντιδράσουν με θυμό – μια εξωτερική αιτιακή απόδοση.

Ερμηνεία των Ευρημάτων

1. Ο θυμός προέρχεται από εξωτερικές αιτιακές αποδόσεις για τα αρνητικά συμβάντα και η ενοχή από εσωτερικές αποδόσεις για τα αρνητικά συμβάντα.

2. Εάν αισθανόμαστε ένοχοι ή θυμωμένοι μετά από κάποιο κακό συμβάν, εξαρτάται από παράγοντες εντελώς άσχετους με το υπό εξέταση ζήτημα (προέγερση).

Π.χ. αν μια μέρα τύχει να είμαστε απορροφημένοι στον εαυτό μας και πέσουμε τυχαία πάνω σε κάποιον και τον κάνουμε να σκοντάψει, είναι πιο πιθανό να αισθανθούμε ένοχοι, επειδή η εστίαση στον εαυτό μας που προηγήθηκε θα τείνει να διαμορφώσει μια εσωγενή αιτιακή απόδοση αυτού του αρνητικού συμβάντος.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑΝΕ!

Όταν συναντάμε κάποιον για 1η φορά, συνήθως προσπαθούμε να παρουσιάσουμε τον εαυτό μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, γιατί θεωρούμε ότι αυτή η πρώτη εντύπωση δεν πρόκειται να ξεχαστεί.

- ❑ Πόσο ακριβείς είμαστε όταν σχηματίζουμε αυτές τις πρώτες εντυπώσεις;

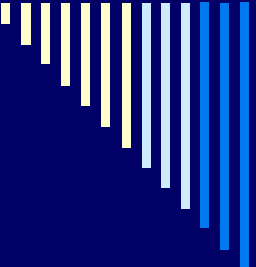

Έρευνα της Nalini Ambady (1993) δείχνει ότι είμαστε εξαιρετικά ακριβείς στις εντυπώσεις που αποκομίζουμε από τους άλλους, ακόμη και όταν τους παρατηρούμε για μικρό μόνο χρονικό διάστημα.

Φαινόμενο των «Κρίσεων Μικροτεμαχισμού κατά τη Δημιουργία Εντυπώσεων» (thin-slice judgements).

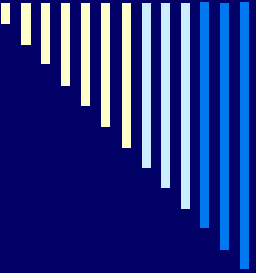

Οι Ambady και Rosenthal (1993) ζήτησαν από προπτυχιακούς φοιτητές να αξιολογήσουν διδάσκοντες με βάση τη μη-λεκτική συμπεριφορά τους.

Πριν παρακολουθούσαν ένα βίντεο 30", στα οποία παρουσιάζονταν άγνωστοι καθηγητές πανεπιστημίων που δίδασκαν.

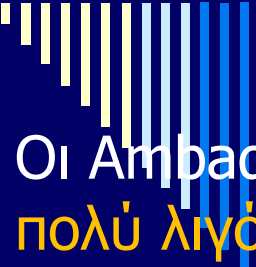
Οι αξιολογήσεις που έκαναν οι φοιτητές σχετίζονταν σε πολύ υψηλό βαθμό με τις αξιολογήσεις που έκαναν και αργότερα, κατά την αξιολόγηση για ολόκληρο το εξάμηνο που ήταν ακριβείς για τους καθηγητές αυτούς.

Σε άλλη μελέτη, οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν βίντεο διάρκειας 30'' εμφανίζονταν άτομα που είχαν χωρίσει πρόσφατα από τον/ τη σύντροφό τους.

Φάνηκε ότι ήταν ακριβείς στο να προβλέψουν πόσο καλά είχαν προσαρμοστεί τα άτομα αυτά στα νέα δεδομένα της ζωής τους, 3 μήνες αργότερα, επισημαίνοντας στοιχεία της μη- λεκτικής συμπεριφοράς τους

(Mason, Sbarra, & Mehl, 2010).

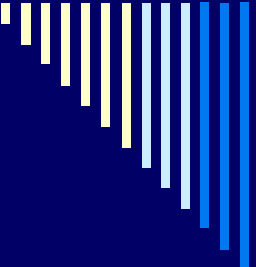
Περιορισμός των ερευνών αυτών

Οι Ambady & Gray (2002) διαπίστωσαν ότι τα άτομα ήταν **πολύ λιγότερο ακριβή** στο να διαμορφώσουν κρίσεις όταν βασίζονταν σε **βίντεο διάρκειας 10'' με διδάσκοντες που έδιναν διαλέξεις, όταν τα ίδια αισθάνονταν λυπημένα.**

- Τα λυπημένα άτομα τείνουν να προχωρούν σε πιο συστηματική και σε βάθος επεξεργασία, πράγμα που μπορεί να επηρεάσει τις αυτόματες κρίσεις τους για τη μη- λεκτική συμπεριφορά.

Επομένως

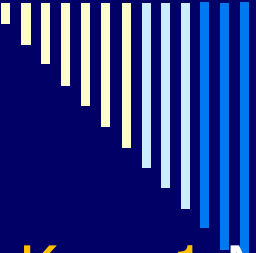
- *Μπορούμε* να εμπιστευτούμε τις πρώτες εντυπώσεις που σχηματίζουμε.
 - Ωστόσο ίσως θα έπρεπε να είμαστε πιο επιφυλακτικοί όταν αισθανόμαστε λυπημένοι.
-

□ Η Θεωρία των Αιτιακών Αποδόσεων βασίζεται σε ποσοτικές έρευνες.

□ Το ίδιο ισχύει σχεδόν και για την (ποσοτική) μελέτη των Προκαταλήψεων.

□ Μια περισσότερο ποιοτική ανάλυση των κοινωνικών ερμηνειών που κάνουμε για τους άλλους και για την κοινωνική πραγματικότητα, χωρίς τη χρήση των αιτιακών αποδόσεων είναι η Θεωρία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων του Serge Moscovici (1961).

Κεφάλαια που έχουν διδαχθεί έως τώρα

Κεφ. 1 Μέθοδοι έρευνας και διερεύνησης στην Κοινωνική Ψυχολογία

Κεφ. 2 Απλοϊκός επιστήμονας, Αιτιακές αποδόσεις(όχι το Μοντέλο Συνδιακύμανσης του Kelley)

Κεφ. 4 Στάσεις και αλλαγή στάσεων

Κεφ. 6 Ομάδα (έως την Ηγεσία, όχι η Ηγεσία στην ομάδα)
